

Quali Pro ——— ————— *Second Hand II*

**Smernice s predlogi za razvoj omrežja
za trajnostno uporabo izdelkov**

- Slovenija -

Projektno vodenje in koordinacija:

Universität Bremen
ITB - Institut Technik und Bildung
Heike Arold
arold@uni-bremen.de
Tel.: +49 (0) 421 218 – 66271
Fax: +49 (0) 421 218 - 66299
www.itb.uni-bremen.de

Slovenski partner:

TSC Nova Gorica
Blaz Weber
Nova Gorica
blaz.weber@tsc.si
Tel.: + 386 (0) 53308707
Fax: +386 (0) 53308720
www.tsc.si

Kazalo

1. Stanje Second-Hand sektorja v Sloveniji.....	3
2. Aktivnosti za trajnostno izvajanje projekta	3
3. Predlogi za bodoče trajnostno izvajanje projekta.....	4

1. Stanje Second-Hand sektorja v Sloveniji

»Second-Hand« sektor v Sloveniji ni identificiran kot sektor, združenje ali kakšna druga oblika mreže. Glavni razlog za to je, da ima le majhno število podjetij trgovine, ki bi kupovale in prodajale rabljene izdelke. Analiza »Second-Hand« sektorja v Sloveniji je pokazala, da delodajalci potrebujejo predstavnika, ki bi branil njihove interese in se zavzemal za najbolj ugodne rešitve. V Sloveniji imata to vlogo Gospodarska zbornica in Obrtna zbornica. V Gospodarsko zbornico je vključenih 23 področnih združenj. Zbornici predstavljata glavne interese delodajalcev v pogajanjih s trgovskimi združenji in vlado. Poleg vrste aktivnosti povezanih z zahtevami podjetij, je najbolj pomembna funkcija zbornic nudenje profesionalnih storitev in svetovanja. Kot smo že omenili pa ta trenutek v Sloveniji "Second Hand" sektor te podpore nima saj mreža zanj ne obstaja. V zadnjem času se dogajajo pozitivne spremembe, ki kažejo na to, da se pojavljajo zametki oblikovanja bodočih mrež. Prav zaradi tega je bilo za Slovenijo zelo smiselno, da kot partnerica sodeluje v projektu. Pri razvoju "Second Hand" sektorja potrebuje Slovenija veliko pomoči in predvsem dobrih praks drugih držav partneric, ki so na področju "Second Hand" sektorja dobro ali zelo dobro razvite. Povezovanje držav v projekt je bila odlična možnost izmenjave informacij in preizkusa konkretnih primerov dobrih praks.

2. Aktivnosti za trajnostno izvajanje projekta

Zadnja testiranja na področju »Second Hand« sektorja je izvedel Tehniški šolski center Nova Gorica. Razdeljen je bil reklamni material v zvezi s "Second Hand" sektorjem, projekt pa smo predstavili tudi v širši javnosti. Opravili smo anketo, ki nam je pokazala koliko ljudi poznajo ta sektor, v kolikšni meri bi bili pripravljeni sodelovati in kakšne izdelke bi v "Second Hand" trgovini kupovali. Glede na vprašalnik smo naredili kratko analizo.

Po razdelitvi delovnih modulov in odločitvi, da bo vsak modul testiralo več partneric v projektu, je Slovenija najprej preizkušala modul 6, ki se imenuje "Menedžment/upravljanje s poslovnimi procesi". (Administration of all business processes) Naloge izvajalca testiranja za modul 6 so bile: kadrovsko planiranje (personnel planning), izvajanje splošnih administrativnih del (carrying out general administrative tasks), planiranje delovnih urnikov (izmen), delovnih nalog, delovnega časa (planning of work schedules, working tasks, working time), organizacija usposabljanja na delovnem mestu (organisation of job training), kontrola dela (job controlling) in predstavitev podjetja navzven (npr. oblastem) (presentation of the enterprise outwards (e.g. to authorities)).

Nekatera znanja in kompetence, ki naj bi jih imela oseba vključena v testiranje so, da ima možnost organizacije (ability to organise), pozna računovodstvo in knjigovodstvo (able to do the bookkeeping), pozna upravljanje s plačili in pripravo plač (do the salary administration and preparation), je zmožen učinkovito opravljati delo (ability to optimize effectiveness), ima spretnosti na področju informacijske tehnologije (IT-skills), zna usposabljanje (ability to train), itd.

Teoretično in praktično testiranje je izvedel Tehniški šolski center Nova Gorica. Predvsem zaradi tega, ker ima kot šola na voljo materialne in kadrovske pogoje, opremo, poleg tega pa je tudi izvajalec za nacionalne poklicne kvalifikacije.

V testiranje smo vključili predvsem vse zainteresirane in pripravljene za sodelovanje. Kot je opredeljeno v modulu so testirane osebe pridobile znanje s področja komunikacije, organizacije, knjigovodstva in računovodstva, informatike, menedžmenta in ekonomije.

Do sedaj smo se uspešno povezali s ključnimi institucijami in osebami, ki so nam lahko nudila kakršno koli pomoč pri testiranju modula. Povezali smo se z območnim Zavodom za zaposlovanje RS, profesorji s centra, ki so bi bili pripravljene sodelovati pri projektu in testiranju modula ter tudi s trgovino, ki smo jo lahko nekako bravnali kot trgovino "Second Hand" sektorja.

V zadnjem času pa smo prišli v stik z Okoljsko raziskovalnim zavodom- ORZ in EKO-TCE d.o.o kjer smo videli največji potencial za ustrezen razmah tega sektorja v Sloveniji. Omenjeni institucija sta pilotno odprli Center ponovne uporabe v Rogaški Slatini . Center ponovne uporabe je namenjen prenovi, obnovi, demontaži in pripravi še uporabnih izdelkov za vnovično uporabo. Center ima odprta vrata za vse, tako za tiste, ki želijo prinesiti še uporabne izdelke, kot za tiste, ki želijo v Centru po simbolični ceni kupiti prenovljene izdelke. S tako imenovano zeleno ceno prikazujejo dejanske prihranke na račun okolja kar ima okoljsko-ozaveščevalni pomen, saj se danes redki vprašajo, koliko surovin, vode, energije, emisij je potrebnih za nov izdelek. Center ponovne uporabe s svojo dejavnostjo ozavešča kako z odmetavanjem še uporabnih izdelkov odmetavamo surovine, trošimo energijo, vodo in onesnažujemo.

Skupaj smo nato v nadaljevanju izvedli srečanje oziroma okroglo mizo z naslovom: IZDELKI »Iz2.roke« kjer smo zainteresiranim poskušali razkrili možnosti za odprtje tovrstne dejavnosti in posredovati odgovore na vprašanja iz omenjenega področja ter poudariti prednosti za učinkovito ohranjanje okolja .

3. Predlogi za bodoče trajnostno izvajanje projekta

Vizije / Ideje

Tehniški šolski center Nova Gorica vidi nadaljnjo strategijo dela predvsem v smeri priznavanja predhodno pridobljenega znanja, ki je lahko formalno ali neformalno kot tudi v smeri nacionalnih poklicnih kvalifikacij s predlogom razvoja ustrezne kvalifikacije za "Second Hand" sektor. Skozi omenjena sistema vidimo možnosti razvoja in profesionalizacije »Second Hand" sektorja v Sloveniji. Omeniti velja da oba sistema v Sloveniji že obstajata kjer se priznavanje neformalno pridobljenega znanja še razvija, sistem pridobivanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij pa se izvaja že več let.

Ker ima sistem pridobivanja nacionalnih poklicnih kvalifikacij že konkretne rezultate in nekajletne izkušnje vidimo tukaj v prihodnosti konkretne možnosti, ki pa jih mora spoznati in potrditi tudi gospodarsko okolje. Celoten proces utemeljitve potrebe po neki novi kvalifikaciji namreč steče po naslednjih korakih:

1. Pobuda
2. Analiza trga delovne sile
3. Profil poklica
4. Poklicni standard
5. Oblikovanje kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti

Imamo vizijo, da bi lahko v prihodnosti skozi omenjen proces razvili kvalifikacijo tudi na področju "Second Hand" sektorja. V nadaljevanju je po korakih na kratko opisan omenjen proces.

Pobuda

Predpogoj za novo kvalifikacijo je oblikovanje poklicnega standarda, ki mora temeljiti na oceni potrebe in podpori socialnih partnerjev. Oblikovanje poklicnega standarda se začne s pobudo, ki jo Centru RS za poklicno izobraževanje (v nadaljevanju: CPI) predloži pravna oseba, ki je lahko zbornica, sindikat, šola ali druga organizacija. CPI pregleda ustreznost vložene pobude za novo NPK skupaj z vlagateljem pobude, medtem ko področni odbor za poklicni standard (ki ga sestavljajo predstavniki zbornic, ministrstev in sindikatov, ki jih imenuje Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve) odloči, ali je poklicni standard pripravljen ali ne. Zato je zelo pomembno, da se pred vložitvijo pobude zagotovi močna podpora s strani socialnih partnerjev, ki so zastopani v področnih odborih, sicer se postopek oblikovanja lahko že na začetku zaplete.

Analiza trga delovne sile

Najpomembnejši element pobude je analiza trga delovne sile glede na dolgoročni razvoj gospodarstva. Poleg poglobljene analize trga delovne sile je priporočljivo pridobiti pisma o podpori s strani socialnih partnerjev (delodajalcev), in na ta način okrepiti rezultate ocenitve potreb.

Profil poklica

Ko je pobuda za nov poklicni standard potrjena s strani imenovanega področnega odbora za poklicni standard, CPI skupaj z delovno skupino začne s pripravljanjem profila poklica. Omenjena delovna skupina je imenovana s strani ministrstev ali zbornic in jo sestavljajo strokovnjaki z zadevnega področja (običajno je vanjo vključen tudi predstavnik pobudnika za NPK). Profil poklica je podroben opis dela, ki ga mora oseba opravljati v določenem poklicu in temelji na pobudi za poklicni standard.

Poklicni standard

Delovna skupina sodeluje s CPI, ministrstvi in zbornicami, ki so odgovorni za pripravo poklicnega standarda. Priprave sestavljajo naslednje poglobljene naloge:

- Razvoj ključnih zadržitev (na osnovi profila poklica);
- opis strokovnih znanj, spretnosti in kompetenc;
- usklajitev s slovenskimi in EU predpisi;
- ocena potreb na trgu delovne sile na osnovi dolgoročne razvojne strategije;
- vključitev v javno priznane izobraževalne programe.

Naslednja faza na poti do potrditve poklicnega standarda je dokončni predlog in potrditev tega predloga.

Oblikovanje kataloga standardov strokovnih znanj in spretnosti

Katalog standardov strokovnih znanj in spretnosti (v nadaljevanju: katalog) je temeljni dokument za preverjanje in potrjevanje NPK, oblikovan na osnovi poklicnega standarda. Katalog je tudi pokazatelj, da je nekatere NPK možno pridobiti s preverjanjem in potrjevanjem predhodno pridobljenih znanj. Pobudo za katalog lahko da vsak. Postopek oblikovanja usklajuje CPI v tesnem sodelovanju s strokovnimi telesi, združenji in sindikati.

Koristne omrežja / partnerji

V nadaljevanju bodo koristni partnerji že omenjeni Okoljsko raziskovalni zavod- ORZ in EKO-TCE d.o.o . Prav tako bo koristno sodelovanje z ostalimi socialnimi partnerji (predstavniki zbornic, ministrstev in sindikatov, Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve) predvsem, če bomo želeli oblikovati novo kvalifikacijo na področju »Second Hand» sektorja .